

U 39/2022 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om kommissionens förslag till rådets förordning om metoder och förfaranden för tillhandahållande av egna medel baserade på utsläppshandelssystemet, mekanismen för koldioxidjustering vid gränserna och omfördelade vinster, och om åtgärder för att möta likviditetsbehov, samt om kommissionens förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EU, Euratom) 2021/768 av den 30 april 2021 vad gäller genomförandebestämmelser för Europeiska unionens nya egna medel

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag av den 14 mars 2022 till rådets förordning om metoder och förfaranden för tillhandahållande av egna medel baserade på utsläppshandelssystemet, mekanismen för koldioxidjustering vid gränserna och omfördelade vinster, och om åtgärder för att möta likviditetsbehov, samt kommissionens förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EU, Euratom) 2021/768 av den 30 april 2021 vad gäller genomförandebestämmelser för Europeiska unionens nya egna medel samt en promemoria om förslagen.

Helsingfors den 19 maj 2022

Finansminister Annika Saarikko

Specialsakkunnig Johanna Makkonen

STATSRÅDETS SKRIVELSE TILL RIKSDAGEN OM KOMMISSIONENS FÖRSLAG TILL RÅDETS FÖRORDNING OM METODER OCH FÖRFARANDEN FÖR TILLHANDAHÅLLANDE AV EGNA MEDEL BASERADE PÅ UTSLÄPPSHANDELSSYSTEMET, MEKANISMEN FÖR KOLDIOXIDJUSTERING VID GRÄNSERNA OCH OMFÖRDELADE VINSTER, OCH OM ÅTGÄRDER FÖR ATT MÖTA LIKVIDITETSBEHOV, SAMT OM KOMMISSIONENS FÖRSLAG TILL RÅDETS FÖRORDNING OM ÄNDRING AV FÖRORDNING (EU, EURATOM) 2021/768 AV DEN 30 APRIL 2021 VAD GÄLLER GENOMFÖRANDEBESTÄMMELSER FÖR EUROPEISKA UNIONENS NYA EGNA MEDEL

1 Förslagets bakgrund och syfte

Den 22 december 2021 lade kommissionen fram ett förslag till ändring av rådets beslut om systemet för egna medel för att införa nya egna medel, samt ett meddelande, *Nästa generation av egna medel för EU:s budget* (COM(2021) 570 final, COM(2021) 566 final, U 22/2022 rd). Som nya egna medel har kommissionen förslagit 25 procent av de intäkter som ska auktioneras ut i EU:s system för handel med utsläppsrätter och 75 procent av intäkterna från mekanismen för koldioxidjustering vid gränserna samt ett nationellt bidrag som skulle utgöra 15 procent av de stora multinationella företagens andel av resterande vinster, som omfördelas till marknadsstaterna. När det gäller det sistnämnda kommer kommissionen senare att lägga fram ett särskilt förslag till direktiv.

De föreslagna nya egna medlen har även ett samband med följande förslag i 55 %-paketet, som kommissionen antog den 14 juli 2021: ett förslag till ändring av direktivet om ett system för handel med utsläppsrätter (COM (2021) 551 final, U 60/2021 rd), ett förslag till en mekanism för koldioxidjustering vid gränserna (COM (2021) 564 final, U 57/2021 rd) och ett förslag till en social klimatfond (COM (2021) 568 final, U 61/2021 rd).

Den 14 mars 2022 lade kommissionen fram ett förslag till rådets förordning om metoder och förfaranden för tillhandahållande av egna medel baserade på utsläppshandelssystemet, mekanismen för koldioxidjustering vid gränserna och omfördelade vinster, och om åtgärder för att möta likviditetsbehov (den så kallade MAR-förordningen) (COM(2022) 101 final), samt ett förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EU, Euratom) 2021/768 av den 30 april 2021 vad gäller genomförandebestämmelser för Europeiska unionens nya egna medel (den så kallade IMSOR-förordningen) (COM(2022) 102 final).

Genom kommissionens MAR- och IMSOR-förslag införs de praktiska arrangemangen, bland annat nödvändiga kontroll-, övervaknings- och granskningsåtgärderna, för de ytterligare nya kategorierna av egna medel. Den närmare behandlingen av förordningarna kommer till stor del att bero på hur de föreslagna nya egna medlen utvecklas. Förordningarna är till stor del av teknisk karaktär och förbereds för antagande av de föreslagna nya egna medlen. Antagandet av de föreslagna förordningarna är därför villkorat av att de föreslagna nya egna medel först godkänns.

2 Det huvudsakliga innehållet i kommissionens förslag

Tillhandahållande av nya egna medel (MAR-förordningen)

U 39/2022 rd

Bestämmelser om tillhandahållande av traditionella, momsbaseade egna medel och BNI-baseade egna medel finns i förordning (EU, Euratom) nr 609/2014. Bestämmelser om tillhandahållande av egna medel baserade på plastförpackningsavfall finns i sin tur i förordning (EU, Euratom) 2021/770. Kommissionens förslag till förordning, som innehåller bestämmelser om tillhandahållande av nya egna medel, bygger på ovannämnda gällande MAR-förordningar.

Allmänna bestämmelser (artiklarna 1–4 i MAR)

Kommissionens förslag till förordning innehåller bestämmelser om bevarande av styrkande dokument avseende fastställande, beräkning och tillhandahållande av nya egna medel, om administrativt samarbete och om inverkan på BNI-baserade egna medel. Beräkningen av de BNI-baserade egna medel som behövs för att finansiera EU-budgeten ska inte göras förrän de föreslagna nya egna medlen och de övriga tillgängliga medlen har beräknats.

Bokföring och rapportering av egna medel (artiklarna 5–6 i MAR)

Enligt kommissionens förslag till förordning ska de räkenskaper över egna medel som avses i förordning (EU, Euratom) nr 609/2014 användas för egna medel baserade på utsläppshandelssystemet, mekanismen för koldioxidjustering vid gränserna och omfördelade vinstbaserade egna medel. I förslaget har dock bokförings- och rapporteringsskyldigheterna anpassats till behoven av nya egna medel.

När det gäller egna medel baserade på utsläppshandelssystemet ska medlemsstaterna säkerställa att kommissionen får en månatlig rapport från plattformen om beloppen från auktionering av utsläppsrätter senast samma dag som bokföringen görs (så kallade verkliga inkomster). Beloppen ska bokföras senast den första arbetsdagen i den andra månaden efter den månad då anspråket fastställdes. Tolftedelarna av de egna medlen från utsläppshandelssystemet, det vill säga det totala justeringsbeloppet (inbegripet så kallade beräknade inkomster och effekter av solidaritetsjusteringsmekanismen, *solidarity adjustment mechanism*), ska bokföras den första arbetsdagen i varje månad. Resultatet av kommissionens beräkning av justeringsbeloppet (*balancing exercise*) ska bokföras årligen den första arbetsdagen i mars det år som följer på det år då kommissionen underrättade medlemsstaterna om de belopp som beräkningen resulterar i. Enligt förslaget får korrigeringar av de månatliga rapporterna från auktionsplattformarna endast göras för ett visst år till och med den 31 december det tredje året efter året i fråga, bortsett från korrigeringar som anmälts före den dagen.

Senast den 31 juli varje år ska varje medlemsstat till kommissionen skicka en årlig rapport med de totala beloppen av de egna medlen från mekanismen för koldioxidjustering vid gränserna, inklusive eventuella korrigeringar och justeringar från tidigare budgetår. Beloppen från egna medel ska årligen bokföras den första arbetsdagen i februari året efter det år då varje medlemsstat översände sin årliga rapport.

När det gäller omfördelade vinstbaserade egna medel ska varje medlemsstat senast den 31 juli det andra året efter rapporteringsåret till kommissionen överlämna en årlig rapport med de resterande vinster som omfördelats till dem, inklusive eventuella korrigeringar och justeringar. De egna medlen ska bokföras i tolftedelar den första arbetsdagen i varje månad året efter det år då varje medlemsstat översände sin årliga rapport.

Beräkning av egna medel (artiklarna 7–9 i MAR)

Förslaget till förordning omfattar beräkningsmetoder för egna medel baserade på utsläppshandel, mekanismen för koldioxidjustering vid gränserna och omfördelade vinster. Beräkningen

U 39/2022 rd

bygger på beslutet om egna medel (EU, Euratom) 2020/2053 och på sektorslagstiftningen om de föreslagna nya egna medlen.

Enligt förslaget ska medlemsstaterna säkerställa att de egna medlen (de verkliga inkomsterna från handeln med utsläppsrätter) från utsläppshandelssystemet beräknas av auktionsplattformen genom att den enhetliga procentsatsen tillämpas på det antal utsläppsrätter som auktioneras ut multiplicerat med auktionspriset. Unionens rätt till egna medel baserade på utsläppshandelssystemet ska fastställas den dag då utsläppsrätterna auktioneras ut på grundval av det auktionspris som fastställts för den dagen. Kommissionen ska beräkna beloppet på de så kallade beräknade egna medlen genom tillämpning av den enhetliga procentsatsen på det årliga antalet utsläppsrätter som fritt tilldelats, utsläppsrätter som annullerats och utsläppsrätter som används för moderniseringsfonden, multiplicerat med det genomsnittliga årspriset för utsläppsrätter på den plattform som valts ut. Kommissionen ska även beräkna beloppet enligt den tillfälliga solidaritetsjusteringsmekanismen (*solidarity adjustment mechanism*). Beräkningarna ska göras fram till 2030. Enligt förslaget till förordning ska kommissionen senast den 31 maj till medlemsstaterna översända en uppskattning av det totala justeringsbeloppet för påföljande budgetår. Kommissionen ska före utgången av maj månad påföljande budgetår göra en uppdaterad uppskattning. Väsentliga skillnader i förhållande till de ursprungliga beräkningarna får tas upp i ett förslag till ändringsbudget och leda till justeringar av tolftedelarna för budgetåret.

Egna medel från mekanismen för koldioxidjustering vid gränserna (CBAM) ska beräknas genom tillämpning av den enhetliga uttagsatsen på det pris som den godkända deklareranten betalat för de CBAM-certifikat som deklarerats under ett år och på det pris som den godkända deklareranten betalat för eventuella återkallade certifikat senast den 30 juni året för deklARATIONEN om mekanismen för koldioxidjustering vid gränserna.

De omfördelade vinstbaserade egna medlen ska beräknas genom tillämpning av den enhetliga uttagsatsen på den årliga andelen av de multinationella företagens resterande vinster som omfördelas till varje medlemsstat. Kommissionen ska beräkna beloppen för de egna medlen för det påföljande året på grundval av de årliga översikterna.

Tillgängliggörande av egna medel (artiklarna 10–16 i MAR)

Enligt kommissionens förslag till förordning ska reglerna i förordning (EU, Euratom) nr 609/2014 tillämpas på finansförvaltningen och krediteringen av nya egna medel. På så sätt kommer finansförvaltningen och krediteringen vara enhetlig för alla tillgängliga egna medel.

Enligt förslaget till förordning ska medlemsstaterna säkerställa att de egna medlen från utsläppshandelssystemet krediteras av auktionsplattformarna till kommissionens konto i god tid och senast den första arbetsdagen i den andra månad som följer efter den månad under vilken anspråket fastställdes. De totala justeringsbeloppen av de egna medlen från utsläppshandelssystemet, det vill säga tolftedelarna, ska krediteras den första arbetsdagen varje månad. Kommissionen ska göra en beräkning av justeringsbeloppet (*balancing exercise*). För varje medlemsstat ska kommissionen först uppdatera uppskattningen av det totala justeringsbeloppet på grundval av de senaste uppgifterna från BNI och utsläppshandelssystemet. Sedan ska kommissionen för varje medlemsstat beräkna det slutliga nettobeloppet utifrån varje medlemsstats BNI. Kommissionen ska informera medlemsstaterna om nettobeloppen före den 1 februari året efter det budgetår då de senaste uppgifterna om BNI och utsläppshandelssystemet lämnades in. Varje medlemsstat ska föra in nettobeloppet den första arbetsdagen i mars det år som följer på det år då kommissionen underrättade medlemsstaterna om de belopp som beräkningen resulterar i.

U 39/2022 rd

I kommissionens förslag ska de egna medlen baserade på mekanismen för koldioxidjustering vid gränserna krediteras en gång om året den första arbetsdagen i februari det år som följer på det år då varje medlemsstat översände sin årliga rapport. De korrigeringar eller justeringar som gjorts i de egna medlen baserade på mekanismen för koldioxidjustering vid gränserna ska inkluderas i nästa årliga rapport. Korrigeringarna och justeringarna ska göras tillgängliga den första arbetsdagen i februari det år som följer på det år då varje medlemsstat översände sin årliga rapport. Efter den 31 juli det femte året efter budgetåret får inga ytterligare korrigeringar göras i översikterna, med undantag av de korrigeringar som har anmälts inom tidsfristen.

I förslaget till förordning ska de omfördelade vinstbaserade egna medlen krediteras den första arbetsdagen varje månad det år som följer på det år då varje medlemsstat översände sin årliga rapport. Korrigeringarna och justeringarna av de omfördelade vinstbaserade egna medlen ska inkluderas i nästa årliga rapport. Korrigeringarna och justeringarna ska göras tillgängliga i tolf-tedelar den första arbetsdagen i varje månad året efter det år då varje medlemsstat översände sin årliga rapport. Efter den 31 juli det femte året efter budgetåret får inga ytterligare korrigeringar göras i översikterna, med undantag av saker som har anmälts av kommissionen eller av den berörda medlemsstaten inom tidsfristen.

Ränta på belopp som tillgängliggjorts för sent (artikel 17 i MAR)

Enligt kommissionens förslag ska varje försening av krediteringen av de egna medel som baseras på utsläppshandelssystemet, mekanismen för koldioxidjustering vid gränserna och de omfördelade vinstbaserade egna medlen leda till att den berörda medlemsstaten ska betala ränta. Räntebelopp som understiger 1 000 EUR ska inte krävas in. Röntan ska tas ut enligt de satsar och på de villkor som anges i förordning (EU, Euratom) nr 609/2014.

Förfarande för villkorad betalning och omprövning (artiklarna 18–19 i MAR)

Enligt kommissionens förslag till förordning har medlemsstaterna möjlighet att uttrycka reservationer när egna medel baserade på mekanismen för koldioxidjustering vid gränserna och omfördelade vinster tillgängliggörs. Medlemsstaterna ska tillhandahålla upplysningar om dessa reservationer i samband med de årliga översikterna. Bokföring av den villkorade inbetalningen ska avbryta den period under vilken ränta ackumuleras. Enligt förslaget ska ett omprövningsförfarande införas och förfarandet ska tillämpas i fall av klar oenighet mellan en medlemsstat och kommissionen som rör korrigeringar och justeringar av de egna medlen baserade på mekanismen för koldioxidjustering vid gränserna och omfördelade vinster. Genom detta nya förfarande fastställs tydliga tidsfrister och skyldigheter för både medlemsstaterna och kommissionen. Det säkerställer en konstruktiv dialog och syftar till att underlätta uppnåendet av en överenskommelse mellan de båda sidorna.

Likviditetsförvaltning och slutbestämmelser (artiklarna 20–22 i MAR)

Enligt kommissionens förslag till förordning ska reglerna i förordning g (EU, Euratom) nr 609/2014 tillämpas på likviditetsförvaltningen. Enligt förslaget kommer MAR-förordningen att träda i kraft samtidigt som det ändrade beslutet om egna medel. Enligt förslaget kommer förordningen att tillämpas retroaktivt från och med den 1 januari 2023 för de egna medel som grundar sig på utsläppshandelssystemet (stationära anläggningar och luftfart). När det gäller det nya systemet för utsläppshandel som omfattar bygg- och vägtransporter, ska det tillämpas från och med den första dagen efter den sista dagen i perioden för införlivande av direktiv (EU) [XXX] om ändring av direktiv 2003/87/EG. När det gäller mekanismen för koldioxidjustering vid gränserna, ska förordningen tillämpas från och med den dag då denna sektorsförordning börjar tillämpas. När det gäller de omfördelade vinstbaserade egna medlen, ska den tillämpas

från och med den första dagen av tillämpningsdagen för den period som inleds efter den sista dagen i perioden för införlivande av eller från och med den dag då den multilaterala konventionen träder i kraft och får verkan, beroende på vilket som inträffar senast.

Sammanslagning av MAR-förordningarna

I kommissionens förslag fastslås det att bestämmelserna om tillhandahållande för alla egna medel bör slås samman så snart överenskommelsen om denna förordning har nåtts för att undvika att flera förordningar om tillgängliggörande existerar parallellt och för att säkerställa rättslig samstämmighet i linje med unionens agenda för bättre lagstiftning.

Genomförandebestämmelser för nya egna medel (IMSOR-förordningen)

Genom förslaget till ändring av förordning (EU, Euratom) 2021/768 (IMSOR-förordningen) införs nödvändiga genomförandebestämmelser för nya egna medel.

Enligt kommissionens förslag uppdateras bestämmelserna om kontroll- och övervakningsåtgärder med avseende på de nya kategorierna av egna medel. Enligt förslaget kommer kommissionen vad gäller de egna medel som baserar sig på utsläppshandelssystemet att granska uppgifter och dokument som rör auktioneringsprocessen i syfte att kontrollera att redovisningen avseende de egna medel baserade på utsläppshandelssystemet som tillhandahålls till EU-budgeten är korrekt och fullständig. Vad gäller de egna medel som baserar sig på mekanismen för koldioxidjustering vid gränserna kommer kommissionen att genomföra kontroller och undersökningar av hur denna kategori egna medel beräknas och tillhandahålls. Vad gäller de egna medel som baserar sig på omfördelade vinster kommer kommissionen att genomföra verifieringar för att säkerställa att beräkningarna av denna kategori egna medel genomförs på ett korrekt sätt. Kommissionen får genomföra kontroller i medlemsstaterna.

Bestämmelserna om förberedelse och genomförande av kontroller i IMSOR utvidgas och uppdateras för de nya kategorierna av egna medel.

Enligt kommissionens förslag kommer förordningen att träda i kraft samtidigt med det ändrade beslutet om egna medel.

3 Rättslig grund/beslutsförfarande enligt EU-rätten

MAR-förordningen: Artikel 322.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF). Rådet ska genom beslut, på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet och revisionsrätten, fastställa de sätt och det förfarande enligt vilka de budgetinkomster som fastställs i den ordning som gäller för unionens egna medel ska ställas till kommissionens förfogande samt bestämma nödvändiga åtgärder för att möta ett eventuellt likviditetsbehov.

IMSOR-förordningen: Artikel 311.4 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF). Rådet ska genom förordningar i enlighet med ett särskilt lagstiftningsförfarande fastställa genomförandebestämmelser för systemet med unionens egna medel i den mån som detta föreskrivs i det beslut som antagits på grundval av tredje stycket. Rådet ska besluta efter Europaparlamentets godkännande.

Statsrådet anser att den rättsliga grunden är lämplig och tillräcklig.

4 Förslagets förhållande till subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna

Subsidiaritetsprincipen tillämpas på de områden där unionen har exklusiv befogenhet. Sådana områden är framför allt de politiska områden som avses i artikel 3.1 i FEUF. Dessutom är det endast unionen som kan anta bestämmelser om unionens institutionella ram, och även bestämmelserna om unionens egna medel ingår i de bestämmelserna.

Förslaget kan anses vara förenligt med proportionalitetsprincipen.

5 Konsekvenser för lagstiftningen i Finland inklusive Ålands ställning

Förslagen har inga direkta lagstiftningsmässiga konsekvenser. Förordningarna är direkt tillämplig lagstiftning i Finland.

Förslagen har inga direkta konsekvenser för Åland.

6 Ekonomiska och administrativa konsekvenser

Förslaget förväntas inte få några totalekonomiska konsekvenser för Finland. De ekonomiska konsekvenserna av de föreslagna nya kategorierna egna medel har beskrivits i en U-skrivelse om dem, U 22/2022 rd.

I statsrådets skrivelse U 22/2022 rd antogs det att de nya egna medlen skulle överföras till unionen i form av nationella betalningsandelar via budgetarna. Enligt kommissionens MAR-förslag ska dock auktionsplattformen kreditera beloppen av egna medel från handeln med utsläppsrätter (de så kallade verkliga inkomsterna) direkt till unionen.

Kommissionens MAR-förslag förväntas inte få några nämnvärda administrativa konsekvenser för de nationella utsläppshandelsmyndigheterna, såsom Energimyndigheten i Finland. Energimyndigheten är Finlands auktionsförrättare. Det innebär att myndigheten svarar för Finlands andel av ut auktioneringen på EU:s gemensamma plattformar. I detta skede är det inte möjligt att bedöma administrativa konsekvenser av egna medel som baserar sig på mekanismen för koldioxidjustering vid gränserna och på omfördelade vinster.

7 Den nationella behandlingen av förslaget och behandlingen i Europeiska unionen

Statsrådets skrivelse inklusive promemorian har beretts i finansministeriet. Skrivelsen behandlades i budget- och förvaltningssektionen (EU 34) mellan den 10 och den 12 maj 2022 samt i statsrådets finansutskott och vid statsrådets allmänna sammanträde den 19 maj 2022.

Behandlingen av kommissionens förslag till nya egna medel inleddes den 10 januari 2022 i rådets arbetsgrupp för egna medel. Kommissionen presenterade förslagen till MAR respektive IMSOR vid ett möte i rådets arbetsgrupp för egna medel den 28 april 2022. Takten i vilken förslagen till nya egna medel (inklusive förslagen till MAR respektive IMSOR) behandlas i rådets arbetsgrupp beror på hur diskussionerna om 55 %-paketet per sektor fortgår.

8 Statsrådets ståndpunkt

Systemet för egna medel bör vara enkelt, transparent, rättvist och administrativt sett kostnads-effektivt. Statsrådet anser att det är viktigt att de egna medel som behövs för budgeten görs tillgängliga i tid och i sin helhet.

U 39/2022 rd

Statsrådet är preliminärt positivt inställt till kommissionens förslag, som i stort sett bygger på den gällande MAR-förordningen (EU, Euratom) nr 609/2014. Statsrådet anser att de olika genomförandeförordningarna om egna medel bör slås samman i framtiden.

Statsrådet är också preliminärt positivt inställt till kommissionens förslag till ändring av IMSOR i syfte att införa de nödvändiga genomförandebestämmelserna för nya egna medel.

Kommissionens förslag omfattar fortfarande några tekniska frågor som bör preciseras under förhandlingarna.